

YTTRANDE

Dnr S2020/02826/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 10 augusti 2020

Hälso- och sjukvård i det civila försvaret (SOU 2020:23)

Sammanfattning

SPF Seniorerna delar några av utredningen bedömningar, bland andra att

- staten behöver ange vilken hälso- och sjukvård som ska kunna utföras även i händelse av fredstida kriser eller vid krig,
- en kartläggning bör göras av svensk produktion av aktiva substanser, hjälpämnen och förpackningsmaterial samt färdiga produkter på läkemedelsområdet och för hälso- och sjukvården, samt att
- allmänhetens kunskaper i första hjälpen och psykologisk första hjälpen behöver stärkas.

4.4 Mål för hälso- och sjukvården vid kris och krig

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att

- staten behöver ange vilken hälso- och sjukvård som ska kunna utföras även i händelse av fredstida kriser eller vid krig så att allmänheten vet vad den ska kunna förvänta sig av hälso- och sjukvården även då den är utsatt för extrem belastning, samt att
- det i försvarsbeslutet 2020 därför bör anges en målsättning för den civila hälso- och sjukvården.

SPF Seniorerna delar utredningens och Försvarsberedningens bedömning att en fungerande hälso- och sjukvård, utöver att värna befolkningens liv och hälsa, även är viktig för statsledningen och det offentliga, vilket i sin tur kommer att påverka försvarsviljan och motståndskraften. Den nu pågående pandemin understryker riktigheten i den bedömningen.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

8.4 Hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap ska utgå från den vård som ska bedrivas vid fredstida kris och vid krig

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att

- planering och åtgärder för hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap måste utföras med utgångspunkt i den vård som ska bedrivas vid fredstida kriser och vid krig,
- sådana åtgärder måste även kunna inkludera planering för smitta och hälsot, samt att
- en målsättning som anger vilken civil hälso- och sjukvård som ska kunna bedrivas i fredstida kriser och krig även skulle utgöra en utgångspunkt för den civila vårdens försörjningsberedskap.

Utredningens bedömning är högst rimlig, det vill säga att först definiera vad som ska uppnås och utföras och därefter åstadkomma och genomföra en försörjningsberedskap som svarar mot den definitionen.

8.5 Internationella försörjningssamarbeten och kartläggning av basindustri

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att

- regeringen bör initiera en översyn av de övergripande internationella krishandelsavtal som tecknats med Finland och Norge,
- såvitt avser läkemedel och hälso- och sjukvårdsmateriel, Läkemedelsverket bör få i uppdrag att genomföra en kartläggning avseende svensk produktion av aktiva substanser, hjälpämnen och förpackningsmaterial samt färdiga produkter på området, samt att
- Läkemedelsverket, om det är möjligt, bör samverka med sina nordiska motsvarigheter om motsvarande kartläggningar.

Sverige är beroende av import av en mängd varor som är betydelsefulla för att invånarna ska få en god vård. Vid kris eller under krig, särskilt om det pågår en tid, kommer tillgången på dessa varor att påverkas negativt. Dessutom finns risk för hamstringsbeteende. I inledningsskedet av den nu pågående pandemin märktes tendenser till hamstring. Regeringen beslutade också, efter en hemställan från Läkemedelsverket, att begränsa patienters uttag av läkemedel till behovet under en tremånadersperiod.

9.3 Allmänhetens kunskap i första hjälpen bör öka

SPF Seniorerna delar utredningens bedömning att

- allmänhetens kunskaper i första hjälpen och psykologisk första hjälpen behöver stärkas, både genom utbildning i skolor, hos arbetsgivare och som fristående utbildningar i kommunerna öppna för allmänheten, och
- att för detta krävs en välorganiserad och systematisk utbildningsinsats som når ut till hela befolkningen.

Mot bakgrund av att utredningen slår fast att de utbildningsinsatser som görs i dag inte räcker för att tillgodose de stora behov som skulle finnas vid krig, samt att en ökad förmåga att utföra akuta och livräddande åtgärder i fred också skulle stärka samhällets beredskap för kris och krig, delar förbundet utredningens bedömning.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunniga Gösta Bucht och Thony Björk deltagit.

Eva Eriksson
Förbundsordförande